

**KSČ - závodní organizace Lachema, n. p., Brno, závod Julia Fučíka, Kaznějov
1951-1971**

Inventář

EL NAD č.: 11043

AP č.: 628

Bc. Petr Jirák, PhDr. Eva Wasková
Klášter 2007, 2009

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archivního souboru	4
II. Vývoj a dějiny archivního souboru	5
III. Archivní charakteristika archivního souboru	6
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru	7
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky	8

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých pramenů a literatury	9
Příloha č. 2: Seznam použitých zkratk	10

Inventární seznam	11
--------------------------	----

Tiráž	14
--------------	----

ÚVOD

I. Dějiny původce archivního souboru

První poválečná členská schůze závodní organizace KSČ v kaznějovské chemické továrně* se konala dne 16. června 1945. Zvolila první stranický výbor v tomto složení: Pavel Bedeč (předseda organizace), František Němec (místopředseda), František Valeš (jednatel), Josef Věbr (pokladník), Karel Grosskopf (zapisovatel), František Žaloudek (tiskový referent). Dva měsíce po osvobození republiky měla závodní organizace KSČ 250 členů (245 dělníků, 3 úředníci, 2 technici).

Závodní stranická organizace KSČ zesílila po komunistickém puči v únoru 1948, kdy do ní vstoupili další členové. Na konci roku 1948 měla závodní organizace KSČ 350 členů.

V 50. letech 20. století vznikly v kaznějovské chemické továrně 4 závodní organizace KSČ, jejichž činnost koordinoval celozávodní výbor KSČ. Celozávodní výbor KSČ se dále zabýval prací ideologickou (výchova komunistů i bezpartijních prostřednictvím večerních škol, kroužků dějin KSČ či SSSR apod.) a agitační (propagandistické přednášky, vydávání nástěnných novin, rozšiřování členské základny). Celozávodní výbor se rovněž podílel na řešení všech důležitých problémů závodu a cechů. V neposlední řadě celozávodní výbor KSČ ovlivňoval činnost všech dalších organizací v závodě. Kromě čtyř závodních organizací KSČ šlo o závodní organizace ČSPO, ČSČK, ČSM, ROH a SČSP. Výročních konferencí CZV KSČ se jako hosté účastnili zástupce KV KSČ, zástupce OV KSČ, předseda MV KSČ, náměstek předsedy MNV a ředitel kaznějovské chemické továrny.

Závodní organizace KSČ přijímaly kandidáty KSČ, projednávaly úkoly pětiletok, zakládaly kroužky (např. kroužek národního hospodářství) nebo vykonávaly patronátní pomoc JZD Břízsko a JZD Kaznějov.

Počet členů závodních organizací KSČ v roce 1960

závodní organizace KSČ	počet členů a kandidátů	předseda
závodní organizace č. I	75	Josef Piškule
závodní organizace č. II	92	Josef Hudec
závodní organizace č. III	89	Josef Frána
závodní organizace č. IV	65	Václav Arnet
celozávodní výbor KSČ	321	Jiří Kovařík

Na konci roku 1989 došlo k pádu komunistického režimu v Československu. Následkem této události záhy zanikly závodní organizace KSČ. Na základě ústavního zákona č. 496/90 Sb. ze dne 16. listopadu 1990 o navrácení majetku KSČ lidu ČSFR přešly archiválie ve vlastnictví KSČ dnem účinnosti tohoto zákona (od 1. ledna 1991) bez náhrady do vlastnictví státu.

**Kaznějovská chemická továrna byla do roku 1958 samostatným národním podnikem (v letech 1949-1953 Jodasta, chemické závody, n. p., Kaznějov a v letech 1953-1958 Chemické závody Julia Fučíka, n. p., Kaznějov). V letech 1958-1965 byla závodem národního podniku Spolana Neratovice, v letech 1965-1990 závodem národního podniku Lachema Brno.*

II. Dějiny a vývoj archivního souboru

Z období existence závodních organizací KSČ kaznějovské chemické továrny se nezachoval žádný spisový plán nebo registraturní systém. Závodní organizace KSČ v kaznějovské chemické továrně pečovaly o své dokumenty samy. Dokumenty CZV KSČ a závodních organizací KSČ byly uloženy v podnikovém archivu továrny, skartační řízení se jich však netýkala.

Dokumenty CZV KSČ a závodních organizací KSČ byly předány spolu s dokumenty kaznějovské chemické továrny do SOA v Plzni. Archivní materiál souboru Jodasta, chemické závody, národní podnik, Kaznějov byl dne 14. června 1995 delimitován z podnikového archivu firmy Aktiva Kaznějov a z podnikového archivu podniku Sokolovská uhelná, a. s. do Státního oblastního archivu v Plzni pod přírůstkovým číslem 17/95. Dne 9. srpna 2006 byl z podnikového archivu firmy OMGD, s. r. o., Praha 5, provozovna Kaznějov delimitován pod přírůstkovým číslem 55/06 do Státního oblastního archivu v Plzni archivní soubor Kaznějovské chemické závody, s. p., Kaznějov (při pořádání byl tento archivní soubor přejmenován na Lachema, národní podnik, Brno, závod Julia Fučíka, Kaznějov). Z těchto souborů dokumentů byl bez ohledu na organizační vývoj kaznějovské chemické továrny v období socialismu vytvořen samostatný archivní fond KSČ - závodní organizace Lachema, n. p., Brno, závod Julia Fučíka, Kaznějov.

V archivním fondu jsou dochovány pouze doklady o činnosti závodních organizací KSČ ze staršího období národního podniku, konkrétně z let 1951 až 1971. Mladší doklady z období normalizace byly pravděpodobně po zrušení závodní organizace zničeny. Zápisy z konferencí a schůzí celozávodního výboru KSČ chemického závodu v Kaznějově z let 1962 - 1989 jsou uloženy v archivním fondu KSČ - okresní výbor Plzeň-sever, 1960 - 1990 (Státní okresní archiv Plzeň-sever se sídlem v Plasích).

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Při pořádání a inventarizaci archivního souboru KSČ - závodní organizace Lachema, n. p., Brno, závod Julia Fučíka, Kaznějov bylo využito článku Mgr. Michaela Pešťáka Pořádání materiálů KSČ zveřejněného na Soanetu (Dokumenty, semináře Plasy 2005/1).

Archivní materiál souboru byl uspořádán podle umělého schématu, poněvadž se nedochoval žádný spisový plán. Archivní materiál byl rozdělen do těchto skupin:

I. CZV KSČ

II. ZO KSČ č. I

III. ZO KSČ č. II

IV. ZO KSČ č. III

V. ZO KSČ č. IV

VI. OSTATNÍ

V rámci skupiny I jsou za sebe řazeny výroční konference CZV KSČ, schůze a usnesení CZV KSČ, společné schůze CZV KSČ a ZV ROH, porady předsedů ZO KSČ, zprávy a hlášení o činnosti CZV KSČ (případně i ZO KSČ, pokud se jedná o knihu se zprávami a hlášeními CZV KSČ a ZO KSČ), plán práce CZV KSČ, stranické posudky a všeobecná korespondence. Inventurní jednotky tvoří zápisy z jednotlivých schůzí, případně knihy společných zápisů schůzí a spisy vztahující se ke konkrétním tématům (zprávy a hlášení, plán práce, stranické posudky).

V kaznějovském chemickém závodě, který v letech 1958-1965 spadal pod podnik Spolana Neratovice a v letech 1965-1990 pod Lachemu Brno, existovaly 4 závodní organizace KSČ označené v dokumentech čísly I-IV. Materiál každé z těchto organizací tvoří samostatnou skupinu (II-V). Materiál jednotlivých organizací byl řazen v tomto pořadí - výroční členské schůze, členské schůze, výborové schůze, členové výboru, výroční zprávy a dílčí zprávy o činnosti, členské záležitosti. Inventurní jednotky byly tvořeny obdobně jako u skupiny I.

Skupina VI obsahuje dokumenty, které nevzešly z činnosti celozávodního výboru KSČ, ani z činnosti některé ze závodních organizací KSČ v závodě. Konkrétně se jedná o zprávu o činnosti ZLM a o několik textů o dělnickém hnutí v Kaznějově.

Materiál souboru je velmi torzovitý a i vzhledem k malému rozsahu souboru nebylo přikročeno k vnitřní skartaci.

Archivní soubor KSČ - závodní organizace Lachema, n. p., Brno, závod Julia Fučíka, Kaznějov měří 0,12 bm, tvoří ho 5 evidenčních jednotek - 4 knihy o rozsahu 0,04 bm uložené v kartonu se spisy a fascikl spisů o rozsahu 0,08 bm. Archivní materiál souboru vznikl v letech 1951-1971 a spadá do II. kategorie archiválií. Fyzický stav archiválií je dobrý. Všechny dokumenty souboru jsou napsány česky.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Dokumenty archivního souboru KSČ - závodní organizace Lachema, n. p., Brno, závod Julia Fučíka, Kaznějov vypovídá o celozávodním výboru KSČ a o závodních organizacích KSČ v kaznějovské chemické továrně v průběhu 50., 60. a počátku 70. let 20. století. Většinou obsahuje fond zápisy z členských, výborových i jiných schůzí CZV KSČ a závodních organizací KSČ v závodě. Zápisy z výročních konferencí CZV KSČ obsahují také informace o činnosti ostatních závodních společenských organizací, např. ČSČK, ČSM, ČSPO, ROH nebo SČSP. Archiválie dokládají činnost a vliv komunistické strany v chemickém závodě v Kaznějově v padesátých a šedesátých letech 20. století.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Archivní soubor uspořádal a inventář k němu sestavil v roce 2007 ve Státním oblastním archivu v Plzni Bc. Petr Jirák. Na základě připomínek posuzovatelů původní koncept archivní pomůcky upravila v roce 2009 PhDr. Eva Wasková.

V Plzni dne 4. 5. 2009

Bc. Petr Jirák
PhDr. Eva Wasková

Příloha 1:

Seznam použitých pramenů a literatury

I. Prameny

Státní oblastní archiv v Plzni, archivní fond *Jodasta, chemické závody, národní podnik, Kaznějov, 1885-1958*

Státní oblastní archiv v Plzni, archivní fond *Lachema, národní podnik, Brno, závod Julia Fučíka, Kaznějov, 1958-1992*

Státní oblastní archiv v Plzni, archivní fond *ROH - závodní organizace Lachema, národní podnik, Brno, závod Julia Fučíka, Kaznějov, 1948-1983*

II. Literatura

LAŠTOVKA, Vojtěch a kol: *Sto dvacet pět let chemické továrny v Kaznějově*. Plzeň 1958

Pešák, Michael: *Pořádání materiálů KSC*. (Soanet, Dokumenty, semináře Plasy 2005/1).

Příloha 2:

Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
a. s.	akciová společnost
Bc.	bakalář
bm	běžné metry
CZV	celozávodní výbor
č.	číslo
čj.	číslo jednací
ČSČK	Československý červený kříž
ČSFR	Česko-slovenská federativní republika
ČSM	Československý svaz mládeže
ČSPO	Československý svaz požární ochrany
DV	dílenský výbor
EL NAD	evidenční list národního archivního dědictví
JZD	Jednotné zemědělské družstvo
K	kniha
KSČ	Komunistická strana Československa
KV	krajský výbor
mj.	mimo jiné
MNV	místní národní výbor
MV	místní výbor
N	karton
n. p.	národní podnik
OV	okresní výbor
ROH	Revoluční odborové hnutí
SČSP	Svaz československo-sovětského přátelství
SOA	Státní oblastní archiv
s. p.	státní podnik
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
ZLM	závodní lidové milice
ZO	závodní organizace
ZV	závodní výbor

INVENTÁRNÍ SEZNAM

Inv. č.	Obsah a popis	Časový rozsah	Číslo ev. j.
I. CZV KSČ			
1	Výroční konference	1958-1961	O1
2	Schůze CZV KSČ (z roku 1954 se zachovalo pouze usnesení ze schůze)	1951-1954	O1
3	Společné schůze CZV KSČ a ZV ROH	1970-1971	K1
4	Porady předsedů ZO KSČ	1961	O1
5	Zpráva o činnosti CZV KSČ a závodních dílčích organizací	1952	O1
6	Zprávy a hlášení CZV KSČ (mj. o průběhu stranického školení)	1959-1962	O1
7	Hlášení o stavu a činnosti CZV KSČ a ZO KSČ č. I-IV	1962	K2
8	Plán hlavních úkolů a plán práce CZV KSČ	1961	O1
9	Oslavy 40. výročí založení KSČ	1961	O1
10	Korespondence s CZV KSČ Cukrovar a drožďárny v Libáni	1952	O1
11	Kádrové a stranické posudky	1960-1961	O1
II. ZO KSČ č. I			
12	Výroční členská schůze	1961	O1
13	Členové výboru	1960	O1
14	Zprávy jednatele	1960-1961	O1
15	Seznam členů	[1960]	O1
III. ZO KSČ č. II			
16	Výroční členská schůze	1961	O1
17	Členské schůze	1961-1962	O1
18	Výborové schůze	1961	O1
19	Společné výborové schůze ZO KSČ č. II a DV ROH č. II	1961	O1
20	Společné výborové schůze ZO KSČ č. II a DV ROH č. II 4. 2. 1966 - 23. 3. 1967	1966-1967	K3
21	Společné výborové schůze ZO KSČ č. II a DV ROH č. II 28. 3. 1967 - 25. 1. 1968	1967-1968	K4
22	Členové výboru	[1960]	O1
23	Výroční zpráva	1960	O1
24	Hlášení o stranickém školení	1961	O1
25	Seznam členů	[1960]	O1
26	Předávání a vracení členských legitimací	1961-1962	O1
IV. ZO KSČ č. III			
27	Členové výboru	[1960]	O1
28	Výroční zpráva	1960	O1

Inv. č.	Obsah a popis	Časový rozsah	Číslo ev. j.
29	Zprávy o stranickém školení	1961	O1
30	Seznam členů	[1960]	O1
V. ZO KSČ č. IV			
31	Členové výboru	[1960]	O1
32	Výroční zpráva	1960	O1
33	Seznam členů	[1960]	O1
VI. OSTATNÍ			
34	Zpráva o činnosti ZLM	1960	O1
35	Texty (články, referáty, zprávy) o dělnickém hnutí v Kaznějově (mj. od představenstva Jednoty Plzeň)	1961-1970	O1

Tiráž

Značka fondu:	KSČ ZO Lachema Kaznějov
Název archivní pomůcky:	KSČ - závodní organizace Lachema, n. p., Brno, závod Julia Fučíka, Kaznějov
Časový rozsah:	1951-1971
Počet evidenčních jednotek:	5 (4 knihy, 1 fascikl spisů)
Počet inventárních jednotek:	35
Rozsah v bm:	0,12 (knihy - 0,04 bm, fascikl spisů - 0,08 bm)
Stav ke dni:	4. 5. 2009
Zpracovatel archivního souboru:	Bc. Petr Jirák
Zpracovatelé archivní pomůcky:	Bc. Petr Jirák, PhDr. Wasková
Počet stran:	14
Počet exemplářů:	6
Schválil:	Mgr. Petr Hubka, ředitel Státního oblastního archivu v Plzni dne 6. 5. 2009 čj.: SOAP/006-1399/2009